

5 - Diğər Sanatlarımız

Fakat, ne yazık ki, bu sanatlar tanzimat devrinden itibaren, milli ekonomiye önem verilmeyerek, Adam Smith'in "Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler" ilkesine uyulması yüzünden, hep yok oldular.

5 - Diğər Sanatlarımız

(Ziya Gökalp - Türkçülüğün Esasları)

Diğər sanatlarımız tamamıyla halk tarafından yaratıldıkları için, tamamen millidirler. Dans, mimari, nakkaşlık, ressamlık, hattatlık, marangozluk, demircilik, çiftçilik, boyacılık, çuhacılık, halıçılık, kilimcilik, v.s., v.s. gibi. Osmanlı yüksek tabakası; bedenle ilgili veya el sanatlarıyla yapılan bu işleri sıradan saydığı için, halka bırakmıştır. Bundan dolayı Türkçülük bu sanatların hepsini bütünüyle korumalıdır. Fakat, ne yazık ki, bu sanatlar tanzimat devrinden itibaren, milli ekonomiye önem verilmeyerek, Adam Smith'in "Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler" ilkesine uyulması yüzünden, hep yok oldular.

Türkçülüğün görevi şimdi bunları yeniden diriltmeye çalışmaktır. Bir taraftan, Avrupa medeniyetiyle beraber, Avrupa tekniklerini almalıyız. Fakat, diğer yandan, milli güzellik hazinelerimiz olan bu güzel sanatlarımızı da elimizden bütünü kaçırmağa çalışmamız gerekir. Yapabilmek için, önce, bu sanatların ürünlerini milli müzelerde toplayıp sergilemek sonrada bunlara ait reçeteleri yapım biçimlerini bulup öğrenerek kitaplarla, dergilerle yayınlamak gerekir.

Mesela genellikle kök boyalar kullanılarak yapılan milli boyacılığımız bütünü sönmek üzeredir. Şimdi Anadolu'da yapılmayan kilimler ya adi sabit olmayan Avrupa boyalarıyla, yahut Almanların sabit, fakat madeni olan boyalarıyla boyanmaktadır. Sabit olmayan boyalar az zamanda bozuldukları ve Alman boyaları da parlaklığıyla milli zevkimize uygun gelmedikleri için, her ikisi de milli sanatımız için zararlıdır. Dokumacılıkta milli olmayan ellerin resmettikleri yeni nakışlar da milli zevk anlayışımıza uymuyor. O halde ülkemizdeki sanatçıları bu gibi sapmalara son vererek, milli sanatımıza dönmeye çağırarak, bu konuda da Türk Ocakları oldukça önemli görev üstlenebilir.